Ľudová pieseň :)

Vývinovo a druhovo diferencovaný hudobno-slovesný prejav jednoduchej štruktúry, väčšinou anonymného pôvodu, závislý od tradície, ktorý sa rozširuje kolektívne a prevažne ústnou (spevnou) formou.

Ľudový piesňový repertoár predstavuje súhrn piesní a skladieb rôznorodej povahy a proveniencie, ktoré sú vďaka ústnemu tradovaniu variabilné a regionálne pestré.

Podľa funkcie a príležitosti spevu poznáme piesne:

- rodinné obradové (krstinové, svadobné, pohrebné plače),
- kalendárne obradové (napríklad koledy, fašiangové, jarné, veľkonočné, letné turíčne, jánske),
- piesne spievané pri pracovných príležitostiach (lúčne, žatevné, dožinkové, pastierske),
- tanečné piesne,
- piesne spievané pri detských hrách,
- piesne spievané pri rôznych spoločenských zábavných a oddychových príležitostiach.

Piesne rozlišujeme aj podľa tematického zamerania (ľúbostné, vojenské a podobne), podľa nositeľov alebo podľa interpretácie (jednohlas, viachlas).

V tradičnom piesňovom repertoári sa vyskytujú aj viaceré zľudovené piesne. Podľa vývinového hľadiska, ktoré je úzko prepojené s hudobným folklórom, rozlišujeme piesne:

- staré – predharmonické,
- prechodné,
- nové – harmonické.

Staré piesne sa ďalej členia na magicko-rituálne piesne, piesne roľníckej kultúry a piesne pastierskej kultúry. Nové piesne sa delia na piesne harmonické staršie (durové – molové), harmonické novšie (novouhorské) a harmonické piesne nové západoeurópskeho typu.

Jednotlivé vývinové štýly žijú v jednotlivých lokalitách a regiónoch popri sebe v rozdielnom kvantitatívnom zastúpení.
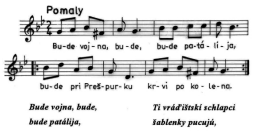

Najznámejšie naspievané ľudové piesne:

- *A ja táka čárna*,
- *A ja taká dzivočka*,
- *A ponižej valala*,
- *Bodaj by vás vy mládenci čerti vzali*,
- *Červené jablúčko*, *Červené jabĺčko inak*,
- *Čierne oči choďte spať*,
- *Čo to za veselie*,
- *Darmo ma mamička*,
- *Dzívče počarovne*,
- *Ej čarny ši jak cigan*,
- *Ej kročkom koňu kročkom*,
- *Ej zalužicky poľo*,
- *Ešte si ja pohár vínka vypijem*,
- *Ešče som še neoženil*,
- *Horela lipka horela*,
- *Kapura, kapura*,
- *Keď mi prišla karta narukovať*,
- *Kedz ja išla z koscela*,
- *Kopala studienku*, *Kopala studienku inak*,
- *Kúty, Kúty*,
- *Mám ja hrušku*,
- *Mamko moja*,

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

- *Na Kráľovej holi*,
- *Na Orave dobre*,
- *Na tej Detve studňa murovaná*,
- *Nebola som veselá*,
- *Nepi Jano nepi vodu*,
- *Nepovedz ty diovča materi*,
- *Oddam še neodam*,
- *Perina má štyri rožky*,
- *Šalena ja bula, že ja ce ľubila*,
- *Tam okolo Levoči*,
- *Tota Heľpa*,
- *V pondelok doma nebudem*,
- *Vretienko mi padá*,
- *Vyroslam divočka*,
- *Záhorská dzedzina*.

Noty a texty ľudových piesní:

- *A jak mi pujdzeme (noty a text)*,
- *A od Prešova (noty a text)*,
- *A svadba idže z doli (noty a text)*,
- *A tam za tú horú (noty a text)*,
- *Ach, skleňička skleňená (noty a text)*,
- *Červená ružička (noty a text)*,
- *Červeno jabĺčko (noty a text)*,
- *Či to tota (noty a text)*,
- *Číže si, šuhajko (noty a text)*,
- *Dávajú ma (noty a text)*,
- *Do rána je malá chvíľa (noty a text)*,
- *Dobre mi je, dobre 1 (noty a text)*,
- *Hej, Slováci (nateraz len text)*,
- *Kúty, Kúty (text aj ukážka)*.

História zbierania, zachovania a prezentácie slovenskej ľudovej piesne

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

- **https://profil.kultury.sk/sk/folklor/**,
- **tps://www.ludoslovensky.sk/piesne/vsetky**.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania